

ПРИНЦИПИ КЛАСИФІКАЦІЇ ВИДІВ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПРИБУТКУ ЯК ОБ'ЄКТА УПРАВЛІННЯ

Радченко М.В., гр. Е-48м

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **Власова Н.О.**
Харківський державний університет харчів та торгівлі

Сучасні підходи до класифікації прибутку підприємств не передбачають диференційованого підходу до нього як об'єкту управління. Проведення класифікації потребує виконання певних принципових положень:

1) чітке кількісне визначення прибутку. Згідно з цим принципом ми вважаємо за недоцільне визначати в класифікації такі види прибутку торговельних підприємств, як "економічний", "тіньовий", "альтернативний" тощо;

2) визначення розміру прибутку не тільки за діючими бухгалтерськими стандартами, але й розрахування його у системі управлінського обліку. Зокрема, в процесі управління прибутком торговельного підприємства ми пропонуємо виокремлювати "прибуток від реалізації товарів" та "прибуток від реалізації платних торговельних послуг"; "прибуток, не використаний за цільовим призначенням з вини окремих осіб" та ін.;

3) диференціювання прибутку за окремими етапами управління. З цією метою поділяти прибуток за такими етапами (стадіями) управління: а) формування прибутку; б) розподіл прибутку; в) використання прибутку;

4) виокремлення "прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства". Багатьма авторами він ототожнюється зараз із "чистим прибутком підприємства", але на наш погляд, це не одне й теж. Так, за рахунок чистого прибутку, за діючим законодавством, сплачуються деякі обов'язкові платежі (певні види штрафних санкцій, зборів тощо). Тому предметом розподілу прибутку в сучасній практиці виступає не "чистий прибуток" торговельного підприємства, а "прибуток, що залишається в його розпорядженні";

5) відокремлення у класифікації прибутку як об'єкту управління такого його виду, як "маржинальний прибуток". Цей вид прибутку суперечить визначенню сутності прибутку як економічної категорії, і як показника оцінки фінансового результату, бо він не "очищує" доход від всього обсягу витрат (зокрема, від постійних видів витрат обігу). За економічним значенням цьому показникові більш пасує назва "маржинальний дохід".